

APEL W SPRAWIE UPROWADZENIA OBYWATELA UKRAINY PAVLA HRYBA

W dniu 24 sierpnia 2017 roku 19-letni obywatel Ukrainy Pavlo Hryb zniknął na terenie Białorusi. Na dzień 4 września 2017 roku jego miejsce pobytu pozostaje nieznane. Władze w Mińsku potwierdzają fakt przekroczenia przez Pavla Hryba białoruskiej granicy, jednakże zaprzeczają informacjom o zatrzymaniu i przetrzymywaniu go przez organy ścigania.

Rodzina Pawła, jego adwokat i ukraińscy obrońcy praw człowieka są przekonani, że Pavlo Hryb padł ofiarą uprowadzenia i mógł zostać przewieziony do Rosji **przez służby bezpieczeństwa FR. Podobny pogląd wyraziły również służby bezpieczeństwa Ukrainy.**

Krótki opis sprawy

W dniu 24 sierpnia 2017 roku Pavlo przyjechał do miasta Homel na Białorusi, aby spotkać się z dziewczyną, którą miał kontakt wyłącznie w sieciach społecznościowych, początkowo poprzez portal V Kontakte, a następnie Skype. Nigdy wcześniej nie spotkał się z nią osobiście. Zgodnie z korespondencją Pavla w komunikatorze Skype, w celu spotkania się z nią dziewczyna leciała samolotem z Federacji Rosyjskiej do Mińska, a później jechała pociągiem do miasta Homel wraz ze swoją mamą. Spotkanie miało się odbyć blisko dworca PKP i PKS.

Pavlo Hryb miał wrócić tego samego dnia, jednak nie wrócił. Następnego dnia po zniknięciu syna, tj. 25 sierpnia jego ojciec Igor Hryb pojechał do miasta Homel, aby szukać syna. Na miejscu ojciec ustalił, że jego syn jest poszukiwany na podstawie art. 205 kk Federacji Rosyjskiej (**akt terrorystyczny**), a inicjatorem ścigania jest **Federalna Służba Bezpieczeństwa** Federacji Rosyjskiej w Krasnodarskim rajou, w mieście Soczi. Ojciec widział na własne oczy informację o tym, że syn poszukiwany jest listem gończym.

W rozmowie z mediami ukraińskimi, osoba o pseudonimie 44Ruthenia poinformowała, że to przedstawiciele Federalnej Służby Bezpieczeństwa FR zmusili ją do wyznaczenia spotkania na Białorusi. Poinformowała ona również dziennikarzy, że była poddawana naciskom ze strony służb Federacji Rosyjskiej i że także przeciwko niej wszczęto postępowanie na podstawie tego samego artykułu kk, co przeciwko Pavlowi Hrybie.

Warto podkreślić, że **obywatel Ukrainy Pavlo Hryb nigdy nie znajdował się na terenie Rosji**, a za granicą był w 2012 roku, jeszcze jako dziecko. Po wydarzeniach rewolucyjnych w latach 2013-14 oraz po agresji militarnej Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, Pavlo stał się aktywnym komentatorem w sieciach społecznościowych i często ostro wypowiadał się na temat agresji wojskowej oraz zbrodni wojennych Rosji. Biorąc pod uwagę rosnącą kontrolę Internetu ze strony rosyjskich organów ścigania, sądzimy, że to właśnie aktywna działalność Pavla w Internecie zwróciła na siebie uwagę służb FSB.

Ponadto, Pavlo nie brał udziału w działaniach zbrojnych na wschodzie Ukrainy, ponieważ **nie może on służyć w strukturach wojskowych z powodu złego stanu zdrowia** (posiada orzeczenie o niepełnosprawności). Pavlo musi przebywać pod nadzorem lekarza i przyjmować leki podtrzymujące prawidłową pracę organizmu. Ponadto, potrzebna mu jest pilna operacja, do której przygotowywał się przed zniknięciem. Brak nadzoru lekarskiego oraz brak leków może przyczynić się do fatalnych skutków.

Reakcja przedstawicieli władz

W odpowiedzi na zapytanie rodziny, straż graniczna w mieście Homel przedstawiła informację, iż Pavel Hryb przekroczył granicę w dniu 24.08.2017 roku, jednak nie przekraczał granicy z powrotem na Ukrainę. Zgodnie z procedurami, straż graniczna podczas przekraczania granicy przez osobę poszukiwaną powinna niezwłocznie poinformować o tym organ, który wydał list gończy (w tym przypadku FSB) oraz zatrzymać taką osobę i przekazać ją organom ścigania, które wydały list gończy. Jak wiadomo, Białoruś oraz Federacja Rosyjska korzystają ze wspólnych baz danych.

Konsul Ukrainy w Mińsku poinformował, że zgodnie z oficjalną informacją, Pavlo Hryb nie znajduje się wśród osób zatrzymanych w aresztach śledczych na Białorusi. Informacja o zatrzymaniu oraz ściganiu Pavla Hryba przez organy FR nie została ani potwierdzona, ani zdementowana.

Rodzina Pavla złożyła na ręce organów prawnych na Białorusi oraz w Federacji Rosyjskiej zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z żądaniem odnalezienia i uwolnienia Pavla oraz przeprowadzenia dochodzenia w sprawie jego zniknięcia. Białoruś przyjęła i zarejestrowała wpłynięcie takiego wniosku, natomiast na dzień dzisiejszy nic nie wiadomo o reakcji na ten wniosek ze strony Rosji.

W Ukrainie dochodzenie w związku ze zniknięciem Pavla prowadzi prokuratura w Czernihowie.

Mamy powody, by sądzić, że chodzi o uprowadzenie siłą obywatela Ukrainy Pavla Hryba, zorganizowane i przeprowadzone przez funkcjonariuszy Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej.

Biorąc pod uwagę powyższe fakty, żądamy:

Od Federacji Rosyjskiej:

- Przekazania rodzinie Pavla Hryba, jego adwokatowi, a także Ukrainie informacji o:
 - **miejscu przetrzymywania** Pavla Hryba;
 - **oskarżeniach**, które zostały mu postawione, a także **dochodzeniu w jego sprawie**;
 - **stanie zdrowia** Pavla.
- Ponadto, żądamy, aby zapewniono mu dostęp do odpowiedniej **opieki medycznej i leczenia**, a także, **aby umożliwiono mu kontakt z Konsulem Ukrainy i niezależnym adwokatem.**

Od władz Białorusi:

- Zapewnienia **odpowiedniego dochodzenia** w sprawie uprowadzenia Pavla Hryba.
- Zorganizowania **pełnej współpracy z ukraińskimi służbami ścigania** w celu przeprowadzenia dochodzenia w sprawie uprowadzenia Pavla Hryba, przekazania Generalnej Prokuraturze Ukrainy wszelkich informacji, nagrań wideo, nazwisk i zeznań funkcjonariuszy straży granicznej oraz udzielenia informacji o procedurze współpracy pomiędzy strażą graniczną Białorusi oraz FSB w przypadku przekroczenia granicy przez osoby, poszukiwane przez FSB.

Od rządu Ukrainy:

- Zapewnienia **prawidłowego dochodzenia** w sprawie zniknięcia Pavla Hryba.
- Wykorzystania wszelkich przewidzianych prawem **narzędzi współpracy międzynarodowej** pomiędzy Ukrainą a Białorusią w celu pozyskania informacji o okolicznościach zniknięcia Pavla Hryba.
- **Zażądania od Federacji Rosyjskiej**, aby umożliwiono Pavlowi Hrybie kontakt z Konsulem Ukrainy lub z rzecznikiem praw człowieka przy Radzie Najwyższej Ukrainy.

Niniejszym wzywamy społeczność międzynarodową, ONZ, OBWE, UE, USA, aby zażądały od Federacji Rosyjskiej udzielenia rodzinie Pavla Hryba, jego adwokatowi, a także organom Ukrainy wyczerpujących

informacji o miejscu przetrzymywania Pavla Hryba, zarzutach, które mu postawiono, stanie jego zdrowia, aby umożliwiono Pawłowi dostęp do odpowiedniej opieki medycznej i leczenia oraz umożliwiono mu kontakt z Konsulem Ukrainy i niezależnym adwokatem.

Igor Hryb, ojciec Pavla

Olga Hryb, siostra Pavla

Maria Tomak, Kordynator Inicjatywy Mediacyjnej Na Rzecz Praw Człowieka

Oleksandra Dvoretzka, Prezes Zarządu Fundacji „Vostok-SOS”

Oleksandra Matviychuk, Prezes Zarządu Centrum Wolności Obywatelskich

Igor Kotelanec, w imieniu Stowarzyszenia Rodzin Więźniów Politycznych Kremla

Lyudmyła Kozlovska, Prezes Fundacji Otwarty Dialog

Halya Coynash, członek Charkowskiej Grupy Obrony Praw Człowieka

(Apel otwarty do podpisania)